

Inatsisartuni ilaasortaq Ruth Heilmann, Siumut
-/Maani

09. august 2011

Sagsnr. 2011-053528

Dok. Nr. 700623

**§ 37 naapertorlugu apeqquteqaammut nr. 2011-147-imut akissuteqaat
Mellembølgekkut nassitsissutit atorunnaarnerat**

Asasara Ruth Heilmann

Postboks 909

3900 Nuuk

Tlf. (+299) 34 50 00

Fax (+299) 34 54 10

E-mail: iaan@nanoq.gl

www.nanoq.gl

Mellembølgekkut nassitsissutit atorunnaarnerat pillugu saaffiginnissutinnut qujanaq. Apeqqutitit tulleriaarneri malillugit matuma kinguliani akineqarput. Kisiannili aallarniutigalugu sooq Naalakkersuisut mellembølgekkut nassitsissutit matuneqarnissaat pillugu aalajangersimanersut naatsumik nassuaateqarfingissavara.

Mellembølgekkut nassitsissutit, pisortatigoortumik februaarip ulluisa aqqarnanni atorunnaarsinnejartut – Simiutap qeqertaani nassitsissut, maajip ulluisa aqqarnat tikillugu nassitsisartussaq kisimi pinnani – KNR radiup aallakaatitaanik aallakaatitsinermut atorneqarsimapput.

Nassitsissutit KNR radiup nunaqarfinnut aallakaatinneqartarnissaa anguniarlugu sanaajupput; tamanna ullumikkut FM-ikkut nassitsissutit atorlugit ingerlanneqarpoq. Tassalu ukiut arlallit ingerlanerini KNR radio nassitsissutit marluk ataatsikkoortillugit aallakaatinneqartarsimavoq. Kisiannili mellembølgekkut nassitsissutit atorlugit inuit ikittunguit, KNR radiop aallakaatitaanik tusarnaarsinnaangikkaluartut sullinniarlugin nassitsissutit marluusut ukioq manna tikillugu ingerlatiinnarneqarsimapput.

Kisiannili mellembølgekkut nassitsissutit 1980-imeersuupput – taamaattumillu ukiunik 30-erpiatik pisoqaassuseqarlutik. Taamaattumik ukiuni tulliuttuni aserfallatsaaliorneqarnissamik pisariaqartitsinerat annertusiartorsimavoq. Tamatuma saniatigut nassitsissutinut taamaattunut kingoraartissanik sanaartortoqarunnaarsimavoq. Tamatuma kingunerisaanik KNR radio mellembølgekkut nassitsissutit atorlugit aallakaatinneqartaannassappat nassitsissutinut nutaanut aningaasarpassuarnik aningaasaliisoqartariaqartussanngorpoq. Aningaasaliissutissat taakku inuiaqtigii aningaasaqarnerat eqqarsaatigalugu illersorneqarsinnaangitsutut Naalakkersuisut naliliiffigaat, taamaattumillu nassitsissutit atorunnaarsinnejassasut Naalakkersuisut aalajangerput.

Nassitsissutit atorunnaarsinnejarkerisigut ingerlatsinermut sipaagassat nassitsissutit digitaliusut nutaat ingerlanneqarnerinut atorneqassapput.

Taamaattumik atorunnaarsitsineq illit allannittut sipaarutissanut pilersaarummut ilaanngilaq, kisiannili nutarteriniarluni suliniutinut, nunap iluani nassitsissutinik

nutarterinissatsinnik, kiisalu nassitsissutit ataatsikkut aallakaatitsisarnerannik ingerlatsiinnarniarluta isumalluutinik atuinnginnissatsinnik qulakkeerisussanut ilaavoq.

Atorunnaarsitsinssarli sinerissami radioqarfiiit mellembølgekkut sullissinerannut sunniuteqassanngilaq, tassani atortut assigiinngitsut marluk pineqarmata. Tassalu imaatigut ajunaalernermet isumannaallisaanermullu sullissineq kalluarneqassanngilaq. Taamatuttaaq sinerissami radioqarfik ilaquutanut il.il. attaveqartarnermi suli attaveqaqatigiinnermet atorneqarsinnaavoq.

Silassamut nalunaarummut, inuppassuit ileqqusut malillugit KNR radiokkut tusarnaartagaannut tunngatillugu, taakku 2010-mi juunip naanerata kingorna sinerissami radioqarfiiup VHF-ikkut sullissinermet kanaliisigut nal. 08.05, 12.05, 18.05 kiisalu 22.05 aallakaatinneqartalerput. 12.05 aamma 22.05 aallakaatitseqqinnerupput. Tamatuma saniatigut Danmarks Meteorologiske Institut-imiit anorersuarnissaanut, anorsarinissaanut sikoqarneranullu aarlerisaarutit sinerissami radioqarfiiup VHF-ikkut sullissinermet kanaliisigut nal. 06.05, 11.05, 16.05 kiisalu 21.05 aallakaatinneqartarp. Aarlerisaarutit kalaallisut, danskisut tuluttullu aallakaatinneqartarp. Tassanngaannaq silarlulersimappat aarlerisaarutit erngerlutik aallakaatinneqartussaapput.

Ataatsimut isigalugu atorunnaarsitsinerup isumannaallisaanermut sunniuteqannginnissaa Naalakkersuisunit annertuumik pingartinneqarpoq.

1. Mellembølgep atorunnaarneratigut attaveqarniarnikkut ajorseriaateqarnera Naalakkersuisut qaqgu aaqqiiviginipaat?

Matuma siuliani taaneqartutut atorunnaarsitsineq sinerissami radioqarfiiup mellembølgekkut sullissineranut sunniuteqanngilaq, tassani atortut assigiinngitsut marluk pineqarmata. Tassalu imaatigut ajunaalernermet isumannaallisaanermullu sullissineq kalluarneqanngilaq. Taamatuttaaq sinerissami radioqarfik ilaquutanut il.il. attaveqartarnermi suli attaveqaqatigiinnermet atorneqarsinnaavoq..

Taamaattumik mellembølgekkut nassitsissutit atorunnaarsinnejnareraisa kingunerisaanik attaveqaqatigiinnermi ajornartorsiortoqalissanngitsoq Naalakkersuisut isumaqarput. Killormulli atorunnaarsitsinerup isumannaallisaanikkut sunniuteqannginnissaa Naalakkersuisut annertuumik pingartippaat.

2. Angalasunut ungasissumittunut attaveqarniarnerup ajornarsinera pillugu ajutuulernermi kalerreeriataarsinnaanerup pisinnaannginna assut aarleqqutigineqalersimavoq, tassuunakkut Naalakkersuisut attaveqaatit aaqqiivigineqarnissaanik sukkasuumik suliniuteqarpat?

Apeqqut 1-imut akissut innersuussutigerusuppara.

3. Maniitsumi avataasiortuni angalasut Tunumilu aalisartut oqaatigaat Islandimut Danmarkimullu attaveqarsinnaagaluarlutik nunatsinnut attaveqarsinnaannginnertik ajornartorsiutigigaat, taamaalillutik ilaquttaminnut sulisitsisuminnullu attaveqarsinnaanertik assut ajorseriaateqartumik ajornartorsiutlersimavaat, tamanna mellembølgep atorunnaarneranik peqquteqarsimappat taava Naalakkersuisut qanoq qaqugulu aaqqiinialersaarp?

Matuma siuliani taaneqartutut atorunnaarsitsineq sinerissami radioqarfiup mellembølgekkut sullissineranut sunniuteqanngilaq, tassani atortut assigiinngitsut marluk pineqarmata, taamaattumillu ilaqtutanut sulisitsisunulluunniit attaveqarniarnermi sinerissami radioqarfik suli attaveqaqatigiinnermut atorneqarsinnaavoq.

Kangerluit ilaat VHF-ikkut attaveqarfingineqarsinnaanngimmata Naalakkersuisunit eqqumaffigineqarpoq. Maannakkorpiaarl VHF-ikkut aallakaatitsiviusartut annertusinissaanut pilersaaruteqartoqanngilaq.

Tamanna pissutigalugu Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisoqarfiup TELE Greenland suleqatigalugu VHF-ikkut aallakaatitsiviusinnaasut ullumikkut sumerpiamiinnersut paasiniarpaa. VHF-ikkut nassitsissutit annertusineqassanersut pillugu oqallinnissamut tunngaviliinissaq siunertalarugu taamatut paasiniaasoqarpoq. Paasiniaanerup 2011-p ukuata affaata aappaata ingerlanerani piareernissaa naatsorsuutigaara.

Sinerissami radioqarfiit ajunaalernermut isumannaallisaanermullu sullissinerit, taakkununnga VHF-ikkut aallakaatitsiviusartut danskit naalagaaffiannit akisussaaffigineqarput aningaasalersorneqarlutillu. Taamaattumik alliliinissamut ingerlatsinermullu aningaasartutissat danskit naalagaaffiata isumagisassarai. Matumani aamma nunat tamat akornanni pisussaaffiit aalajangersakkallu, Danmarkip akuerisimasai siunissamilu suliassaqarfiup iluani atuuttussatut akuerisassai naammassiniarlugit pisariaqartinneqartumik atortut piorsarnissaannut aningaasalersuinissaq naalagaaffiup pisussaaffigaa. Sullissinerit neqeroorutigineqartussat annertussusissaat pilersuisussaatitaanermi nassuiarneqarput. Nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissutigineqartut saniatigut neqerooruteqartoqarnissaanik Naalakkersuisut tungaanniit aalajangertoqassappat, aningaasalersuinissaq Namminersorlutik Oqartussat kisimik pisussaaffigilissavaat.

4. Aammalu piniarnermut nakkutilliisuitatta angalaarnerminni ajutoornermik naamattuueriaitaarnissamut attaveqaatit ajornerat pillugu iliuuseqariataarnissap pisinnaannginna assut aarleqqutaanut ilaammat piaarnerpaamik aaqqisoqarnissa ujartorneqarpoq tassuunakkut Naalakkersuisut qanoq pilersaaruteqarnersut innuttaasunit paasisaqarfigitissallugu pingaaruteqarpoq, taamaattumik paassisutissiinissaq innuttaasut amigaatigisaat pillugu Naalakkersuisut qanoq iliulresaarpat?

Siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut atorunnaarsitsinermi imaatigut ajunaalernermut isumannaallisaanermullu sullissineq eqqorneqartussaanngilaq. Taamaattumik piniarnermik nakkutilliisut ernumassuteqarnerat tunngavissaqanngilaq, paatsoornermillu tunngaveqarsimassalluni. Taamaattumik Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisoqarfiup naalakkersuinermi oqartussaasut, tassalu Piniarnermut, Aalisarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik qinnuiginarpai, atorunnaarsitsinerup sunniutissai suunersut pillugit piniarnermik nakkutilliisut ilisimateqquullugit.

Takuneqarsinnaasutut mellembølgekkut nassitsissutit atorunnaarsinnejnerisa isumannaallisaanermut sunniutissai pillugit eqqarsaatersuutigisatit qujanartumik tunngavissaqanngillat.

Ukiup aallartinnerani Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisoqarfik tusagassiorfinnut nalunaarummik nassiussivoq, taamatullu aamma atorunnaarsitsineq tusagassiuutitigut sammineqangaatsiarpoq. Taamaattumik isumaqarpunga atorunnaarsitsinermi sinerissami radioqarfiup eqqorneqannginnissaa pillugu innuttaasut naapertuuttumik ilisimatinneqarsimasut.

Neriuppunga matuma siuliani akissutigineqartut naammagissagtit, aammalu apeqqutitit pillugit qutsavigaakkit.

Inussiarnersumik inuullaqqusillunga

Jens B. Frederiksen